

Vysvetlivky

1. časť

Anémia: Zníženie koncentrácie hemoglobínu v 1 litri periférnej krvi na hodnotu nižšiu ako 135 g u mužov a menej ako 120 g u žien.

Cerebrovaskulárne choroby, cerebrovaskularity: Ochorenia postihujúce mozgové cievy, napr. cievna mozgová príhoda.

Malígne neoplazmy: Zhubné nádory.

Hrádza (lat. perineum): Silná svalnatá oblasť medzi konečníkom a pošvou silno namáhaná počas pôrodu, preto sa niekedy natriháva (tvz. epiziotómia).

Morov reflex, Morova reakcia: Úľaková reakcia prejavujúca sa rozhodnutím rúk do kríža, dieťa sa nadychuje. Novorodencovi sa zdvihne hlavička a následne sa pustí. Dieťa má pocit, že padá a spustí Morovu úľakovú reakciu. Niekedy sa vyvoláva aj podtrhnutím podložky, na ktorej dieťa leží. Reflex mizne do 4. mesiaca života dieťaťa.

Neonatálna hypoglykémia: Nízka hladina cukru v krvi novorodenca po 72 hodín od pôrodu.

Sací reflex: Je vyvolaný vložením akéhokoľvek predmetu do úst dieťaťa alebo do ich blízkosti. Automatickou odpoveďou dieťaťa na takýto podnet je začať sať. Sací reflex mizne do 4. mesiaca života dieťaťa.

Skóre podľa Apgarovej: Používa sa k objektívnemu posúdeniu priebehu popôrodnej adaptácie. Skóre štandardným spôsobom hodnotí 5 markerov charakterizujúcich stav novorodenca v 1., 5. a 10. minúte po pôrode. Markery sú hodnotené počtom bodov od 0 do 2 a potom sčítané. Výsledné skóre nadobúda hodnotu od 0 do 10. U zdravého novorodenca býva hodnota najmenej 8.

Hodnotený marker	0 bodů	1 bod	2 body
srdeční akce	žádná	< 100 / min.	>100 / min.
dýchání	nedýchá	nepravidelné pomalé, příp. lapání po dechu	pravidelné, příp. s křikem
svalový tonus	těžká hypotonie, extenze končetin	snížený tonus, ale určitý stupeň flexe končetin přítomen	normální tonus, flexe končetin a aktivní pohyb
barva kůže	celková cyanóza nebo bledost	akrocyanóza	růžová
odpověď na podráždění	žádná	nevýrazná, grimasa	obranný pohyb, příp. křik

Uchopovací reflex: Pozostatok fylogenetického reflexu primátov, kde sa mláďa drží matkinej srsti. Ak podáme novorodencovi napr. ceruzku, natiahnutý prst a pod., pevne ho uchopí. Zovrenie je pomerne silné. Reflex vyhasína v horizonte niekoľkých týždňov po narodení.

2. časť

Cukrovka 1. typu, diabetes mellitus 1. typu: Nedostatok inzulínu spôsobený deštrukciou β -buniek Langerhansových ostrovčiekov v pankrease, ktoré sú zodpovedné za produkciu inzulínu. Vzniká a prejavuje sa v detstve. Postihnutý si musí doživotne pichať inzulín.

Diabetická retinopatia: Nezápalové ochorenie očnej sietnice vzniknuté ako následok cukrovky. V dôsledku vysokej hladiny cukru v krvi dochádza k poškodeniu drobných sietnicových ciev a kapilár a zároveň k zmene v štruktúre a funkcii cievnej steny. U pokročilých foriem vedie k zhoršeniu videnia a nakoniec k úplnej strate zraku.

Glomerulárna filtrácia: Proces, ktorý sa odohráva v obličkách. Dochádza k filtrácii krvnej plazmy a vzniku primárneho moču.

Intubácia: Zavedenie trubice do priedušnice za účelom zaistenia umelého dýchania.

Saturácia: Nasýtenie krvi kyslíkom.

3. časť

Apendicitída: Zápal červovitého prívesku slepého čreva.

Hypoxická encefalopatia: Poškodenie mozgu spôsobené nedostatočným prísunom kyslíka.

Laryngospazmus: Fyziologický obranný reflex brániaci aspirácii (vdýchnutie cudzieho telesa alebo tekutiny do dolných dýchacích ciest).

PEEP: Súčasť umelej pľúcnej ventilácie. Vyjadruje pozitívny tlak v dýchacích cestách na konci výdychu.

Pľúcna ventilácia: Výmena vzduchu v pľúcach.

Svalový relaxant: Látka ovplyvňujúca napätie svalu, dochádza k jeho uvoľneniu.

Trachea, tracheálna trubica: Priedušnica.

4. časť

amniotická tekutina: plodová voda

artéria iliaca interna: https://www.wikiskripta.eu/w/Arteria_iliaca_interna

atonický: bez napätia

atonín, prostaglandín: Lieky na báze oxytocínu, ktorý spôsobuje pri pôrode sťahy maternice.

autopsia: pitva

embolizácia: postupné upchávanie krvnou zrazeninou

hematóm: krvný výron

hemorágia: krvácanie

hespander: Liek používaný, keď je potrebné zvýšiť objem krvnej plazmy.

intravenózne: do žily

laparotómia: Brušný rez. Preťatie brušnej steny na získanie prístupu do brušnej dutiny, k brušným a panvovým orgánom.

retroperitoneum: Anatomický priestor, ktorý sa nachádza pod pobrušnicou a samotnou brušnou stenou.

perinatálna mortalita: popôrodná úmrtnosť

5. časť

amniocentéza: odber plodovej vody

stabilná perióda: udáva sa, že prvý trimester tehotenstva je najrizikovejší, potom nastáva tzv. stabilná perióda.

6. časť

Sims-Huhenrov test: test na vyšetrenie spermií

7. časť

abdominálny: brušný

futon: tvrdý tenký matrac

dorajaki: palacinky z červenej fazule naplnené sladkou plnkou z fazule azuki

onigiri: známe aj ako o-musubi 😊, trojuholníková ryža obalená v morských riasach plnená rôznymi plnkami

7. časť

abrazívny: brúsiaci, brusný, zoškrabujúci

dysfunkcia: porucha funkcie organizmu

kongenitálny: vrodený, prejaví sa už pri pôrode

preeklampsia: tehotenská toxikóza, neskorá gestóza, vážna tehotenská komplikácia, viac [tu](#).

8. časť

CRL (z ang. cranium rump length): dĺžka plodu od hlavičky po zadoček

9. časť

myómy: nezhubné nádory guľatého tvaru, ktoré sa väčšinou vytvárajú vo svalovom tkanive maternice

10. časť:

NKIM: [Neonatologická klinika intenzívnej medicíny](#)

prostacyklín: iný názov pre prostaglandín (viď vysvetlivku k 4. časti)

regurgitácia atrioventrikulárnej chlopne: spätný tok krvi pre nedovieravosť chlopne, ktorá sa nachádza medzi srdcovou predsieňou a komorou